

Інформаційно-аналітична довідка щодо основних тенденцій соціально-економічного розвитку регіону

1. Реальний сектор економіки.

1.1. Промисловість.

На підконтрольній українській владі території залишилась незначна частка таких галузей як вугільна промисловість, виробництво будівельних матеріалів, харчова та легка промисловість. За даними Держстату України, кількість промислових підприємств склала 575, з яких: 85 – у добувній промисловості і розробки кар'єрів, 365 – у переробній промисловості.

Основні підприємства зосереджені у містах Северодонецьк, Рубіжне, Лисичанськ, питома вага яких в загальному обсязі реалізованої промислової продукції області майже 50,0 %.

Середньооблікова кількість працюючих у промисловому комплексі у грудні 2020 року склала 30,4 тис. осіб, що на 0,5 % менше від попереднього місяця.

Заробітна плата штатних працівників в середньому за грудень 2020 року склала 13836,2 грн, що більше на 23,3 % від попереднього місяця та на 8,4 % від середнього рівня по регіону.

Індекс промислової продукції у 2020 році порівняно із 2019 роком становив 89,0 % (2019 до 2018 року – 96,0 %).

Обсяг реалізованої промислової продукції склав 19,0 млрд грн, що становить 0,8 % від загальнодержавного.

Практично все виробництво **хімічних речовин і хімічної продукції** зосереджено на території, підконтрольній українській владі. Основними підприємствами є: ПрАТ «Северодонецьке об'єднання «Азот», ТОВ НВП «Зоря», ВКФ ТОВ «ТАНА».

Індекс промислового виробництва галузі за 2020 рік склав 99,1 % до показника 2019 року.

За 2020 рік підприємствами вироблено товарної продукції на суму:

ТОВ НВП «Зоря» – 735,9 млн грн (86,4 % до 2019 року);

ТОВ НВП «Мікрохім» – 327,9 млн грн (91,5 %);

ВКФ ТОВ «ТАНА» – 103,9 млн грн (91,8 %).

ПрАТ «Северодонецьке об'єднання «Азот» – 2041,9 млн грн (у 1,9 рази більше). Вироблено 444,4 тис. тонн аміачної селітри (119,6 % до 2019 року), 352,1 тис. тонн карбаміду (у 2019 році не вироблявся), 4,9 тис. тонн аміаку водного технічного (у 2,5 р. б.), 42,3 тис. тонн КАС (у 3,9 р. б.).

За офіційним повідомленням керівництва ПрАТ «Рідкісні гази» підприємство призупинило свою виробничу діяльність на невизначений час у зв'язку із скрутним фінансовим становищем.

Обсяг реалізованої продукції по галузі склав 4541,9 млн грн.

Частка в структурі реалізації промислової продукції області – 24,0 %.

Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої продукції представлено основними підприємствами ТОВ «НВО «Склопластик», ТОВ «Рубіжанський трубний завод».

Індекс промислового виробництва за 2020 рік склав 82,8 % до 2019 року.

Основними підприємствами галузі вироблено продукції на суму:

ТОВ «НВО «Склопластик» – 180,1 млн грн (92,0% до 2019 року).

Вироблено склопластиків 649,7 тонн (120,5 %), склополотна – 37,9 тис. тм² (85,7 %), прес-матеріалів – 71,9 тонн (60,5 %);

ТОВ «Рубіжанський трубний завод» – 14,3 млн грн (113,5 %).

Вироблено товарної продукції у натуральному вигляді 2,9 тис. тонн (116,0 %).

Обсяг реалізованої продукції по галузі склав 605,1 млн грн.

Частка в структурі реалізації промислової продукції області – 3,2 %.

Основні підприємства галузі **машинобудування**, що працюють на території підконтрольній українській владі: ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод», ПрАТ «СНВО «Імпульс», ТОВ НВП «Мікротерм».

Індекс промислового виробництва за 2020 рік склав 87,0 % до 2019 року.

ПрАТ «СНВО «Імпульс» вироблено товарної продукції на суму 1198,2 млн грн (87,4 % до 2019 року).

На ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод» обсяг товарної продукції склав 748,6 млн грн (34,9 %), відремонтовано 3643 вагони (у 2,6 рази більше), нові вагони не вироблялися (1091 одиниця – протягом 2019 року).

ТОВ НВП «Мікротерм» за 2020 рік вироблено товарної продукції на суму 8,7 млн грн (71,9 %).

Обсяг реалізованої продукції по галузі склав 1746,0 млн грн.

Частка в структурі реалізації промислової продукції області – 9,2 %.

На території підконтрольній українській владі в галузі **текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** працюють ТОВ ВТФ «Шарм» м. Лисичанськ, ФОП Смалій м. Рубіжне, ТОВ «Рубіжанська панчішна мануфактура», ТОВ «Старобільська швейна фабрика» та інші малі підприємства, які мають незначний вплив на обсяги виробництва регіону.

Індекс промислового виробництва за 2020 рік склав 75,6 % до 2019 року.

За підсумками роботи у 2020 році підприємствами галузі вироблено промислової продукції:

ТОВ ВТФ «Шарм» м. Лисичанськ – 14,9 тис. швейних виробів (78,8 % до 2019 року);

ФОП Смалій м. Рубіжне – 320,4 тис. панчішно-шкарпеткових виробів (73,4 %).

ТОВ «Рубіжанська панчішна мануфактура» вироблено 1721,1 тис. пар панчішно-шкарпеткових виробів на суму 28,7 млн грн.

Основне підприємство галузі **виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність**, яке виробляє майже 99,0 % обсягів товарної продукції – ПрАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат».

Індекс промислового виробництва склав 99,1 % до 2019 року.

У 2020 році вироблено товарної продукції на суму 3025,4 млн грн (90,6 % до 2019 року). У натуральному виразі вироблено картону та паперу 144,2 тис. тонн (98,2 %), гофротари – 141,9 млн м³ (102,2 %).

Обсяг реалізованої продукції по галузі склав 3079,1 млн грн.

Частка в структурі реалізації промислового виробництва – 16,2 %.

Добувна промисловість

На території підконтрольній українській владі працюють 4 шахти ПАТ «Лисичанськвугілля» та 4 шахти ДП «Первомайськвугілля».

У січні-грудні 2020 року загальний обсяг товарної продукції (в натуральному виразі) 214,4 тис. тонн вугілля, що становить 101,1 % до січня-грудня 2019 року, у тому числі:

ПАТ «Лисичанськвугілля» – 66,8 тис. тонн (68,4 % до січня-грудня 2019 року);

ДП «Первомайськвугілля» – 147,6 тис. тонн (128,8 %).

Обсяг реалізованої товарної продукції в діючих цінах без ПДВ по вугільним підприємствам області склав 299,5 млн грн, що становить 66,0 % до 2019 року.

На 01.01.2021 на складах вугледобувних підприємств знаходиться 13,1 тис. тонн рядового вугілля, у тому числі:

ДП «Первомайськвугілля» – 1,6 тис. тонн;

ПАТ «Лисичанськвугілля» – 11,5 тис. тонн.

Обсяг реалізованої продукції по галузі склав 603,6 млн грн.

Частка в структурі реалізації промислової продукції області – 3,2 %.

Електроенергетичну галузь економіки області представляють:

енергогенеруючі підприємства – ВП «Луганська ТЕС» ТОВ «ДТЕК Східенерго», ДП «Северодонецька ТЕЦ», блок-станції підприємств (ПрАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат», ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Зоря», які виробляють електроенергію для власних потреб);

послуги з розподілу електричної енергії – ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання», Луганська філія ДП «Регіональні електричні мережі» та АТ «Українська залізниця»;

послуги з постачання електричної енергії – постачальник «останньої надії» ДПЗД «Укрінтеренерго», постачальник універсальних послуг ТОВ «ЕНЕРА СХІД», інші постачальники за вільними цінами.

Свою діяльність підприємства галузі починаючи з 01.01.2019 здійснюють в рамках нової моделі ринку електричної енергії (Закон України «Про ринок електричної енергії»). Це надає можливість споживачам придбати електричну енергію у постачальників та виробників незалежно від їх місця знаходження уникаючи монополій.

Через знаходження ВП «Луганська ТЕС» ТОВ «ДТЕК «Східенерго» в зоні бойових дій пошкоджено значну кількість ліній електромереж (на балансі НЕК «Укренерго» знаходиться 20 повітряних ліній, з них 8 – 110 кВ та 12 – 220 кВ. В робочому стані 12 ліній: 7 ліній – 220 кВ та 5 ліній – 110 кВ. У роботі одна лінія 220 кВ і 5 ліній по 110 кВ. На станції 6 енергоблоків, з яких 4

знаходяться в робочому стані, 2 – в аварійному. В роботі знаходиться 2 енергоблоки з видачою навантаження до 300 МВт.

З метою підвищення надійності енергозабезпечення області функціонує електропідстанція ПС 500 кВ «Кремінська» із заходами ПЛ 500 кВ «Донбаська-Донська» та ПЛ 220 кВ «Кремінська-Ювілейна», що сприяє відновленню сталої роботи провідних підприємств регіону (ПрАТ «ЛИНІК», ПрАТ «Северодонецьке об'єднання «Азот»).

За січень-грудень 2020 року генеруючими потужностями області вироблено 1730,7 млн кВт год. електроенергії, що становить 83,7 % до аналогічного періоду попереднього року (2066,7 млн кВт год).

Сумарний обсяг поставленої споживачам електроенергії мережами ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» та ДП «Регіональні електричні мережі» за 2020 рік склав 1464,4 млн кВт год (108,5 % до 2019 року), в т. ч.:

ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» – 1303,1 млн кВт год (110 %);

ЛФ ДП «Регіональні електричні мережі» – 161,3 млн кВт год (97,8 %).

Профіцит електроенергії, яка транспортувалась споживачам інших регіонів України, за січень-грудень 2020 року склав 266,3 млн кВт год або 15,4 % (співвідношення виробленої електроенергії до спожитої).

Газова промисловість

Діяльність з транспортування природного газу розподільними трубопроводами в межах області здійснює АТ «Луганськгаз».

Послуги з постачання природного газу за нерегульованим тарифом для промислових споживачів, бюджетних та релігійних організацій, а також побутових споживачів області надає ТОВ «Луганськгаз Збут» та інші постачальники України.

Протягом 2020 року видобуто на газоконденсатних родовищах області 146,8 млн м³ природного газу, що складає 83,1 % до 2019 року (176,6 млн м³).

Загалом спожито 202,9 млн м³ природного газу (без урахування транспортування по прямим трубам) (37,8 % (536,5 млн м³).

З 29.07.2019 через припинення постачання вугілля з Російської Федерації ВП «Луганська ТЕС» ТОВ «ДТЕК «Східенерго» для виробництва електричної енергії вимушено перейшов на використання природного газу.

Починаючи з квітня 2020 року Луганська ТЕС отримала квоти на постачання вугілля та перейшла на його використання для виробництва електричної енергії.

На 01.01.2021, за інформацією АТ «Луганськгаз Збут», рівень розрахунків споживачів за спожитий природний газ з початку року (без розподілу природного газу) складає 110,5 % (нараховано 871,2 млн грн, сплачено 962,4 млн грн), в тому числі:

населення (без врахування пільг та субсидій) розраховалося на 106,5 % (нараховано 859,7 млн грн, сплачено 915,6 млн грн).

Рівень розрахунків споживачів за розподіл природного газу з початку року складає 80,4 % (нараховано 366,1 млн грн, сплачено 294,3 млн грн), в тому числі:

бюджетні установи – 100,8 % (нараховано 12,5 млн грн, сплачено 12,6 млн грн);

промисловість – 77,9 % (нараховано 143,3 млн грн, сплачено 111,7 млн грн);

населення – 80,8 % (нараховано 210,2 млн грн, сплачено 169,9 млн грн).

Дефіцит природного газу за січень-грудень 2020 року по області склав 56,1 млн м³, або 27,6 % (співвідношення видобутого природного газу до спожитого).

На обсяги виробництва та реалізації промислової продукції впливають наступні фактори:

неконкурентоспроможність продукції через високу ціну на газ, який використовується у якості сировини;

виникнення енергетичних та логістичних проблем.

У 2021 році продовжено роботу щодо сприяння сталому розвитку промислового комплексу регіону.

Здійснено моніторинг стану повернення у державну власність ЦМК «Лисичанський склозавод «Пролетарій», визначення кола проблем, які перешкоджають його здійсненню та підготовка пропозицій щодо їх розв'язання.

1.2. Сільське господарство.

Виробництво сільськогосподарської продукції, на підконтрольній українській владі території, здійснюють 1044 агропромислових формувань та 42,8 тис. особистих селянських господарств.

Середньооблікова кількість працівників, зайнятих у сільському господарстві у грудні 2020 року становила 8,0 тис. осіб, що на 11,0 % менше від попереднього місяця.

Заробітна плата штатних працівників в середньому за грудень 2020 року склала 9440,0 грн, що менше на 18,7 % від попереднього місяця та на 26,0 % від середнього рівня по регіону.

Індекс сільськогосподарської продукції по господарствам усіх категорій у 2020 році порівняно із 2019 роком склав 85,4 % (2019 рік – 114,4 %), у тому числі продукція рослинництва – 85,6 %, продукція тваринництва – 83,7 %.

Рослинництво. Погодні умови першої декади січня не мали негативного впливу на озимі зернові культури, але були не зовсім сприятливі для зимового спокою рослин через досить високі денні температури повітря. Проте потепління зумовило поступове відтавання ґрунту, а температури на глибині залягання вузла куціння зберігались на рівні 1-2°C морозу та не наближались до критичних значень навіть за відсутності снігового покриву. Також позитивні температури та опади у вигляді дощу сприяли знищенню льодяної кірки на полях з озимою пшеницею. Погодні умови другої декади січня були складними, але в цілому не мали негативного впливу на озимі зернові культури, рослини знаходяться у глибокому зимовому спокої.

Тваринництво. У зв'язку з вибраковкою хворого та малопродуктивного поголів'я на 01.01.2021 поголів'я великої рогатої худоби зменшилось на 3,7 тис. голів та склало 41,3 тис. (91,8 % до аналогічного періоду 2020 року). З причини недостатньої кількості ремонтного молодняку для відновлення основного гурту зменшилось поголів'я корів на 1,3 тис. голів та склало 19,5 тис. (93,8 %). Через зменшення власного відтворення поголів'я овець та кіз скоротилось на 0,9 тис. та склало 21,8 тис. (96,0 %), поголів'я птиці – на 116,6 тис. голів та склало 814,8 тис. (87,5 %). Через збільшення маточного поголів'я, поголів'я свиней збільшилось на 0,4 тис. голів та склало 45,9 тис. (100,9 %).

Виробництво молока у січні-грудні 2020 року зменшено на 2,8 тис. тонн та склало 110,7 тис. тонн або 97,5 % до аналогічного періоду попереднього року. Надій на фуражну корову по області становить 4268 кг. Основними причинами зменшення виробництва молока є подорожчання кормів, низька закупівельна ціна на молоко та несвоєчасні розрахунки заготівельниками за молоко.

За рахунок зменшення середньої ваги реалізованого поголів'я сільськогосподарських тварин виробництво м'яса по всіх категоріях господарств зменшилось на 0,3 тис. тонн та склало 14,0 тис. тонн (97,9 %).

Через зниження продуктивності поголів'я курей-несучок, порівняно з 2019 роком, виробництво яєць склало 70,2 млн штук (96,3 %), що на 2,7 млн менше.

Переробкою сільськогосподарської продукції у Луганській області займаються 134 підприємства малого та середнього бізнесу у 8 підгалузях: хлібопекарська, борошномельно-круп'яна, олійно-жирова, м'ясна, молочна, пиво-безалкогольна, комбікормова, кондитерська.

Для забезпечення потреб населення області виробляються майже всі види продовольства, окрім цукру, спирту, лікоро-горілчаних виробів, консервів, риби та продуктів дитячого харчування.

Для підприємств харчової промисловості характерне неповне завантаження виробничих потужностей в галузях: молочна промисловість – близько 30 %, хлібопекарська – 50 %, виробництво олії – 87 %.

З метою підвищення конкурентоспроможності продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках на 25.01.2021 впроваджено систему управління безпекою продуктів харчування (НАССР) та систему управління якості відповідно до вимог міжнародних стандартів (ISSO серії 9000 та 22000) на 20 підприємствах харчової та переробної промисловості в галузях: олійно-жирова – 3, пивоварна – 3, інші – 14 од. В стадії впровадження перебувають 12 підприємств в галузях: олійно-жирова – 1, хлібопекарська – 7, інші – 4 од.

Виробництво молочних продуктів представлено чотирма підприємствами: ПрАТ «Біловодський МРЗ», ПП «Продгрупсервіс», ПАТ «Старобільський молокозавод», ТОВ «Марківський сироробний завод», виробнича потужність яких становить 135 тис. тон на рік. Асортимент виробленої продукції – понад 90 найменувань.

За даними, оприлюдненими Державною службою статистики України, за 2020 рік вироблено: масла вершкового жирністю не більше 85 % – 739,5 тонн, (90,7 % до 2019 року); молока та вершків незгущених й без додання цукру чи інших підсолоджувальних речовин жирністю більше 1 %, але не більше 6 % – 1980,2 тонн (у 1,7 рази більше); молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів – 393,8 тонн (94,0 %), сирів свіжих неферментованих – 51,5 тонн (97,2 %). Збільшення обсягів виробництва молока обробленого відбулося через тимчасове припинення виробництва козеїну. За рахунок тимчасового припинення експорту продукції знижено виробництво масла вершкового.

Олійно-жирова галузь області представлена 4 провідними підприємствами (ТОВ «Сватівська олія», ТОВ «Агро Кепітал Груп ЛТД», ТОВ «Слобожанський завод продтоварів», ТОВ «Старобільський завод продовольчих товарів») та понад 17 мініцехами, виробничі потужності яких дозволяють переробляти 390 тис. тон сировини за рік. За 2020 рік провідними підприємствами вироблено 95716,2 тонн олії соняшникової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих), що становить 88,6 % до 2019 року.

Провідними підприємствами борошномельно-круп'яної промисловості (ТОВ «Айдарський пекар» та ТОВ «Айдар Милам») за 2020 рік вироблено 23,7 тис. тонн борошна (71,1 % до 2019 року). Зменшення виробництва борошна відбулося внаслідок зменшення попиту на продукцію.

Хлібопекарська галузь представлена 35 підприємствами з річною потужністю 65,8 тис. тон. Асортимент продукції, що випускається, налічує більше 300 найменувань хлібобулочних та кондитерських виробів. За 2020 рік вироблено 5919,1 тонн хліба та хлібобулочних виробів (81,0 % до 2019 року). Слід зазначити, що органами статистики не обліковуються виробництво продукції міні-пекарень при супермаркетах. Окрім цього, близько 59,0 % хлібобулочних виробів випікається малими підприємствами, які працюють на єдиному податку. В сільській місцевості значна частина населення випікає хліб в домашніх умовах (до 10,0 %).

Торти і вироби кондитерські в області виробляються трьома провідними підприємствами (ТОВ «Сєверодонецький хліб», ТОВ «Агро-Плюс 1», ТОВ «Укр-Вереск»). За 2020 рік вироблено 353,3 тонни (86,8 % до 2019 року). Зменшення продукції відбулося внаслідок сезонного зменшення попиту на продукцію.

Пивоварінням в області займаються 3 підприємства (ТОВ «Пінта – Кременський пивоварений завод», ТОВ «Лиспи», ТОВ «Вест менеджмент»), якими за 2020 рік вироблено 924,9 тис. дал (106,4 % до 2019 року). Зростання виробництва відбулося за рахунок розширення ринків збуту та реалізації продукції на всій території України.

Галузь з виробництва кормів для тварин представлена 9 підприємствами, з яких одне підприємство велике (ТОВ «Фідлайф») та 8 підприємств малих потужностей. За 2020 рік вироблено кормів готових (крім преміксів) для годівлі

сільськогосподарських тварин: для свиней – 10158,9 тонн (у 2,3 рази більше до 2019 року), для великої рогатої худоби – 4958,0 тонн (101,1 %).

Оптову закупівлю зернових та технічних культур на території області здійснюють ТОВ СП «Нібулон», ТОВ «Кернел Трейд», ПАТ «Аграрний фонд», ПрАТ «Агротон» та Компанія «Каргілл».

В області існує 19 елеваторів, загальна потужність яких складає 847,9 тис. тон, з них 16 – діючих потужністю 765,8 тис. тон. На 25.01.2021 завантаженість елеваторів складає 37,0 %.

На території області п'ять перевалочних пунктів зернових та олійних культур:

перевантажувальний комплекс компанії «Нібулон» (м. Сватове) потужністю 4 тис. тон на добу;

перевантажувальний комплекс ТОВ «Голден Агро» (м. Рубіжне) потужністю 3 тис. тонн на добу;

перевантажувальний комплекс ТОВ «Східзерноальянс» (м. Сватове) потужністю 2 тис. тон на добу;

пункт «Левада» (м. Северодонецьк), потужність перевантаження становить 0,9 тис. тон на добу;

пункт ТОВ «Красноріченське» (Кремінський район), потужність перевантаження становить 0,3 тис. тон на добу.

2. Стан розрахунків комунальних підприємств за електроенергію та природний газ.

В загальному переліку підприємств, установ, організацій, які належать до спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області (на підконтрольній території) перебуває 8 комунальних підприємств та установ різного напрямку діяльності, а саме: КП «Луганська обласна «Фармація», КП «Луганська обласна «Фармація Північ», КП «Луганській обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі», КП «Міжнародний аеропорт «Северодонецьк», «Білолуцьке державне комунальне підприємство по виробництву м'ясокісткового борошна», КП «Інноваційно-інформаційний центр», Обласне комунальне підприємство «Луганськ Еко Баланс» та Обласне комунальне підприємство «Регіональне агентство сприяння інвестиціям». Чотири із зазначених підприємств не здійснюють господарську діяльність: КП «Луганська обласна «Фармація», КП «Міжнародний аеропорт «Северодонецьк», «Білолуцьке державне комунальне підприємство по виробництву м'ясокісткового борошна», обласне комунальне підприємство «Луганськ Еко Баланс».

Протягом грудня 2020 року діючі обласні комунальні підприємства спожили електричної енергії на загальну суму 323,0 тис. грн, природного газу – на 87,0 тис. грн. (всі рахунки оплачені, заборгованість відсутня).

Всього за 2020 рік було спожито електричної енергії та природного газу на 3511,0 тис. грн та 1375,0 тис. грн відповідно.

Заборгованість КП «Міжнародний аеропорт «Севєродонецьк» перед ТОВ «ЛЕО» за електроенергію складає 27561,02 грн.

Стан розрахунків підприємств централізованого тепло-, водопостачання та водовідведення за електроенергію та природний газ.

Заборгованість підприємств сфери теплопостачання області за спожитий природний газ, розподіл та транспортування природного газу на 01.01.2021 року становить перед:

НАК «Нафтогаз України» (постачання) – 1038,1 млн грн;

ПАТ «Луганськгаз» (постачання) – 61,4 млн грн;

ДК «Газ України» (постачання) – 60,3 млн грн;

АТ «Укртрансгаз» (транспортування) – 58,5 млн грн;

інші постачальники (постачання) – 1,9 млн грн (передплата).

Крім того, пені та штрафні санкції склали 135,6 млн грн (НАК «Нафтогаз України» – 91,7 млн грн, ДК «Газ України» – 43,5 млн грн, АТ «Укртрансгаз» – 0,4 млн грн).

Рівень оплати підприємствами теплопостачання за спожитий природний газ та його розподіл і транспортування у 2020 році складає перед:

НАК «Нафтогаз України» (постачання) – 57 %;

ПАТ «Луганськгаз» (розподіл) – 71 %;

АТ «Укртрансгаз» (транспортування) – 0 %;

інші постачальники (постачання) – 115 %.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.06.2014 № 217 «Про затвердження Порядку розподілу коштів, що надходять на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з гарантованим постачальником природного газу» (із змінами та доповненнями) підприємствами теплопостачання відкрито рахунки зі спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з гарантованим постачальником природного газу. У грудні 2020 року середній норматив перерахування коштів на рахунок постачальника природного газу по категоріям споживачів склав: населення – 59,3 %, бюджетні установи – 47,5 %, інші споживачі – 62,3 %; на рахунок оператора газорозподільної системи: населення – 10,3 %, бюджетні установи – 9,1 %, інші споживачі – 7,8 %.

Заборгованість комунальних підприємств житлово-комунального господарства регіону за спожиту електроенергію на 01.01.2021 по галузям складає:

теплопостачання – 16,0 млн грн (рівень оплати у 2020 році – 82 %), крім того пені та штрафні санкції 0,9 млн грн (позивач ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»);

водопостачання та водовідведення – 429,3 млн грн (67 %), крім того пені та штрафні санкції 42,9 млн грн (позивач ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»);

житлового господарства – 2,7 млн грн (100 %), крім того пені та штрафні санкції 0,5 млн грн (позивач ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»);

з поводження з побутовими відходами – передплата 44,2 тис. грн (99 %).

Чинником незадовільних розрахунків підприємств сфери теплопостачання, водопостачання та водовідведення за спожиті енергоносії є довготривале застосування економічно необґрунтованих тарифів, що призвело до наявності тарифної різниці, яка на 01.01.2021 в цілому склала 1232,8 млн грн, у тому числі за 2020 рік – 257,8 млн грн, а саме по галузям: теплопостачання – 1013,1 млн грн; водопостачання та водовідведення – 219,7 млн грн.

На 01.01.2021 залишилась невідшкодованою з державного бюджету (згідно постанов Кабінету Міністрів України від 18.05.2017 № 332, від 14.02.2018 № 110) тарифна різниця у сумі 114,7 млн грн, яка затверджена територіальною комісією із затвердження обсягів тарифної різниці, у тому числі по галузям:

теплопостачання – 46,1 млн грн;

водопостачання та водовідведення – 68,6 млн грн.

Відповідно до вимог Закону України «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення за спожиті енергоносії» підприємствами теплопостачання укладені договори реструктуризації за спожитий природний газ з НАК «Нафтогаз України» та ДК «Газ України», за якими у 2020 році здійснено погашення заборгованості у сумі 56,2 млн грн (перед НАК «Нафтогаз України» – 55,6 млн грн, перед ДК «Газ України» – 0,6 млн грн) та списано заборгованості по пеням та штрафам у сумі 50,0 млн грн (НАК «Нафтогаз України» – 47,8 млн грн, ДК «Газ України» – 2,2 млн грн).

3. Інвестиційна діяльність.

За інформацією Національного банку України обсяг прямих інвестицій (інструментів участі в капіталі) в економіці Луганської області на 30.09.2020 склав 155,2 млн дол. США, що становить 92,1 % від показника аналогічного періоду минулого року.

Найбільша зосередженість прямих інвестицій спостерігалась у промисловості – 132,2 млн дол. США, з яких 108,8 млн дол. США припадало на переробну промисловість (82,3 %).

Темп зменшення прямих інвестицій (інструментів участі в капіталі), порівняно з аналогічним періодом попереднього року, склав:

промисловість – 94,6%, у тому числі добувна промисловість і розроблення кар'єрів – 81,9%; переробна промисловість – 97,1 %;

сільське, лісове та рибне господарство – 100 %;

будівництво – 83,3 %;

оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 87,1 %;

транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – 55,6 %;

операції з нерухомим майном – 72,2 %;

професійна, наукова та технічна діяльність – 57,7 %;

діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 88,8 %.

Відплив за прямими іноземними інвестиціями у розмірі 13,4 млн дол. США зумовлений вилученням реінвестованих доходів реального сектору.

Інвестиції надійшли з декількох країн світу. Основними країнами-інвесторами є Кіпр – 84,9 млн дол. США (зменшення до відповідного періоду 2019 року склало 4,6 млн дол. США), Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії – 50,1 млн дол. США (зменшення 1,6 млн дол. США), Панама – 3,5 млн дол. США (зменшення 1,1 млн дол. США), Російська Федерація – 2,4 млн дол. США (зменшення 0,9 млн дол. США) та Британські Віргінські Острови – 1,7 млн дол. США (зменшення 0,9 млн дол. США).

Основними причинами недостатньої інвестиційної активності є:

складний процес входження іноземних інвестицій в країну (економічна та фінансова нестабільність, відсутність системи гарантій захисту інвестицій);

невисока довіра до стабільності урядових рішень;

відсутність дієвих реформ (недосконала законодавча база, суперечливість, неповнота та неоднозначність трактування чинних законів і нормативно-правових актів, недостатній рівень державної підтримки інвестиційної діяльності в пріоритетних галузях економіки);

військовий конфлікт на сході України;

запровадження жорстких заходів із запобігання поширенню коронавірусної інфекції спричиненої пандемією COVID-19 як в Україні, так і в усьому світі.

У рамках проєкту «Надзвичайна кредитна програма для відновлення України», який впроваджено за підтримки Європейського інвестиційного банку в Луганській області, у 2020 році отримано коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проєктів між місцевими бюджетами у сумі 91,96 млн грн, що становить 78,5 % від розподілу.

Обсяги освоєних **капітальних інвестицій** у січні-вересні 2020 року підприємствами та організаціями за рахунок усіх джерел фінансування склали 1480,9 млн грн, або 0,6 % від загального обсягу по Україні (2019 рік – 0,5 %), що становить 52,4 % від обсягу капітальних інвестицій за відповідний період попереднього року.

За даними, оприлюдненими Головним управлінням статистики у Луганській області, головним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 63,4 % загального обсягу. За рахунок державного та місцевих бюджетів освоєно 31,8 % капітальних інвестицій.

Вагомі частки капітальних інвестицій освоєно в машини, обладнання, інвентар і транспортні засоби – 61,8 % усіх інвестицій, у будівлі та споруди – 31,3 %.

4. Будівельна діяльність.

За даними, оприлюдненими Державною службою статистики України, у 2020 році підприємства області виконали будівельні роботи на суму 669,6 млн грн.

Індекс будівельної продукції за 2020 рік порівняно з 2019 роком становив 96,3 % (2019 рік до 2018 – 101,1 %).

Нове будівництво склало 12,2 % від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний і поточний) – 77,6 %, реконструкція та технічне переоснащення – 10,2 %.

Загальна площа житлових будівель, прийнятих в експлуатацію за січень-вересень, відповідно до Порядку, затвердженому наказом Мінрегіону від 03.07.2018 № 158 (зі змінами), складає 3806,0 кв. м (0,5 % до загального обсягу в регіоні), що в 1,6 рази менше порівняно з аналогічним періодом попереднього року. З них прийнято в експлуатацію: 2649,0 кв. м загальної площі житла у міській місцевості (54,1 % до січня-вересня 2019 року), 1157,0 кв. м – у сільській місцевості (112,1 %).

Загальна площа житлових будинків, на які видано дозволи на виконання будівельних робіт (нове будівництво), у січні-вересні 2020 року складає 10914,0 кв. м (0,3 % до загального обсягу в регіоні), що становить 120,9 % до аналогічного періоду 2019 року. З них прийнято в експлуатацію: 9406,0 кв. м загальної площі житла у міській місцевості (129,0 %), 1508,0 кв. м – у сільській місцевості (86,9 %).

Продовжується реалізація обласного плану заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення на 2017-2021 роки «Безбар'єрна Луганщина». Координацію роботи щодо реалізації Плану заходів здійснює обласний комітет забезпечення доступності осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури та комітети доступності в містах обласного значення та в районах області. Більша частина складу комітету – це представники громадських організацій, які опікуються проблемами осіб з інвалідністю.

За результатами моніторингу стану забезпечення безбар'єрного доступу осіб з інвалідністю до пріоритетних об'єктів області, які, у першу чергу, потребують обладнання засобами доступності, сформовано базу даних таких об'єктів у розрізі населених пунктів області за напрямками призначення (1114 од.) та визначено орієнтовну потребу в коштах для виконання цих робіт. На цих об'єктах розробляються та реалізуються відповідні проекти (будівництво пандусів, обладнання санітарних вузлів, ліфтів тощо) та вирішуються питання фінансування робіт з місцевих бюджетів, державного фонду регіонального розвитку, інших джерел. За період 2018-2020 років реалізовано 203 таких проекти на суму 57326,57 тис. грн, з них у 2020 році – 48 проектів.

На території області облдержадміністрацією спільно з КП «Луганський обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі», державною спеціалізованою фінансовою установою «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» з метою надання кредитів для

поліпшення житлових умов громадян, у звітний період продовжувалась реалізація регіональних програм житлового кредитування, а саме:

1. Регіональна комплексна програма підтримки індивідуального житлового будівництва на селі та покращання умов життєзабезпечення сільського населення «Власний дім» на 2017-2022 роки. За 2020 рік в рамках програми профінансовано з державного бюджету 3000,0 тис. грн, з обласного бюджету – 2700,0 тис. грн, районні бюджети та бюджети ОТГ – 670,1 тис. грн. Сільським забудовникам надано 50 кредитів на суму 6370,1 тис. грн. З залученням кредитних коштів завершено будівництво (реконструйовано) та придбано 81 житловий будинок загальною площею житла 5,6 тис. кв. м.

2. Регіональна цільова програма забезпечення молоді житлом на 2018-2020 роки. Протягом 2020 року надано пільговий кредит 1 молодій сім'ї в обсязі 623,7 тис. грн на придбання житла загальною площею 175,3 кв. м.

5. Зовнішньоекономічна діяльність.

За даними, оприлюдненими Державною службою статистики України, **оборот зовнішньої торгівлі товарами** області у січні-листопаді 2020 року становив 312,3 млн дол. США та зменшився порівняно з січнем-листопадом 2019 року на 18,7 %.

Обсяг експорту товарів у січні-листопаді 2020 року становив 121,6 млн дол. США та порівняно з аналогічним періодом 2019 року зменшився на 17,0 %.

Обсяг імпорту товарів склав 190,7 млн дол. США, що на 19,7 % менше аналогічного періоду попереднього року.

Негативне сальдо становило 69,0 млн дол. США (за січень-листопад 2019 року сальдо негативне – 90,9 млн дол. США).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 0,64 (по Україні – 0,92), у відповідному періоді попереднього року – 0,62.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 74 країн світу.

За інформацією Головного управління статистики у Луганській області, до країн Європейського Союзу експортовано 57,1 % усіх товарів (січень-листопад 2019 року – 50,6 %), до Російської Федерації – 10,5 % (11,0 %).

Найбільші обсяги експортних поставок здійснювалися до Німеччини – 13,2 % від загального обсягу, Франції – 10,0 %, Польщі – 8,9 %, Люксембургу – 8,0 %.

Валютна виручка від експортних поставок продукції хімічної промисловості у січні-листопаді 2020 року становила 38,8 млн дол. США або 31,9 % експорту всіх товарів, паперу та картону – 28,6 млн дол. США (23,5 %), текстильних матеріалів та текстильних виробів – 12,0 млн дол. США (9,9 %), продуктів рослинного походження – 8,7 млн дол. США (7,1 %), дорогоцінного або напівдорогоцінного каміння, дорогоцінних металів та виробів з них – 8,2 млн дол. США (6,8 %).

Серед країн-торгових партнерів експортні поставки найбільш зросли до Єгипту, США, Казахстану, Туреччини, Люксембургу та Німеччини.

З країн ЄС імпортовано 34,7 % усіх товарів (у січні-листопаді 2019 року – 22,9 %), з Російської Федерації – 43,9 % (58,6 %).

Найбільші імпортні надходження, крім Російської Федерації, здійснювалися з Німеччини – 12,7 % від загального імпорту, Польщі – 8,8 %, Білорусі – 5,6 %, Франції – 4,2 %, Китаю – 2,6 %.

Імпортні надходження мінеральних продуктів у січні-листопаді 2020 року становили 58,9 млн дол. США або 30,9 % імпорту всіх товарів, продукції хімічної промисловості – 29,0 млн дол. США (15,2 %), маси з деревини або інших волокнистих целюлозних матеріалів – 26,4 млн дол. США (13,8 %), полімерних матеріалів, пластмас та виробів з них – 21,2 млн дол. США (11,1 %).

Імпортні поставки порівняно з аналогічним періодом минулого року найбільш зросли з Японії, Білорусі, Польщі та Німеччини.

Оборот зовнішньої торгівлі послугами за 9 місяців 2020 року склав 46,5 млн дол. США і порівняно з аналогічним періодом 2019 року зменшився на 16,6 %.

Обсяги експорту та імпорту послуг становили відповідно 15,9 млн дол. США (зменшення порівняно з 9 місяцями 2019 року на 28,0 %) та 30,6 млн дол. США (зменшення на 9,2 %).

Негативне сальдо зовнішньої торгівлі послугами становило 14,8 млн дол. США (9 місяців 2019 року негативне – 11,7 млн дол. США).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 0,52 (по Україні – 2,20), відповідний період попереднього року – 0,65.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 73 країн світу.

За даними, оприлюдненими Головним управлінням статистики у Луганській області, експорт послуг до країн Європейського Союзу становив 29,6 % від загального обсягу експорту послуг (9 місяців 2019 року – 24,6 %).

У загальному обсязі експорту послуг найбільша частка припадала на ділові послуги (63,7 % від загального обсягу експорту послуг), з яких 97,6 % склали наукові та технічні послуги.

Імпорт послуг від країн Європейського Союзу становив 53,3 % від загального обсягу імпорту послуг (9 місяців 2019 року – 50,8 %).

У структурі імпорту послуг переважали ділові послуги, (9,2 %), з яких 91,6 % склали наукові та технічні послуги та 3,6 % професійні та консалтингові послуги.

6. Споживчий ринок.

Оборот роздрібною торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках та фізичними особами-підприємцями) у 2020 році склав 11334,1 млн грн, що у порівняних цінах становить 104,9 % до 2019 року.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснюють діяльність із роздрібною торгівлю, у 2020 році становив 6119,9 млн грн, що у порівнянних цінах становить 113,6 % до 2019 року.

Індекс споживчих цін на споживчому ринку Луганської області у грудні 2020 року до грудня попереднього року становив 105,0 %, що на рівні загальнодержавного (по Україні – 105,0 %).

За даними, оприлюдненими Головним управлінням статистики, у грудні 2020 року на споживчому ринку області ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 1,9 %. Найбільше (на 21,6 %) подорожчали яйця. На 6,6 % стали дорожче олія соняшникова, овочі, на 5,9 % – цукор, на 3,2 % – молоко, на 2,2 % – масло, на 1,7 % – хліб, на 1,6 % – продукти переробки зернових, на 1,5 % – сметана, на 1,4 % – шоколад, на 1,3 % – сир і м'який сир (творог), на 0,8 % – макаронні вироби, на 0,6 % – кондитерські вироби з борошна, кисломолочна продукція, на 0,5 % – кондитерські вироби з цукру, на 0,3 % – риба та продукти з риби, чай, на 0,2 % – кава, на 0,1 % – рис, м'ясо та м'ясопродукти. Водночас на 0,7 % подешевшали фрукти.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби зросли на 0,9 %, що пов'язано з подорожчанням тютюнових виробів на 1,7 %, алкогольних напоїв – на 0,2 %.

Одяг і взуття подешевшали на 3,1 %, у т. ч. взуття – на 3,6 %, одяг – на 2,7 %.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 0,1 % відбулось унаслідок подорожчання фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання на 0,2 %.

Ціни на транспорт зросли на 0,5 % в першу чергу за рахунок подорожчання палива та мастил на 2,9 %.

Цінова ситуація на ринку палива

За даними моніторингу середніх споживчих цін на товари (послуги) у грудні 2020 року середня роздрібна ціна на бензин марки А-95 становила 25,13 грн/л (середня по Україні – 24,96 грн/л) і зменшилася порівняно з груднем 2019 року на 8,2 % (по Україні – на 11,1 %).

Дизельне паливо коштувало 24,31 грн/л (по Україні – 24,05 грн/л) та порівняно з груднем 2019 року подешевшало на 9,8 % (по Україні – на 12,4 %).

Основними причинами подорожчання товарів є:

коливання світових цін і зовнішнього попиту на вітчизняні продукти харчування (зокрема, м'ясомолочної групи, цукру, яєць курячих тощо), нестабільна ситуація в тваринництві (зменшення поголів'я великої рогатої худоби);

скорочення площ посіву овочів «борщового набору», використання аграріями менш якісних посадкових матеріалів, відсутність овочесховищ сучасного типу, зниження врожаю зернових і плодовоовочевих культур внаслідок несприятливих погодних умов.

Обсяг послуг, реалізованих споживачам підприємствами сфери послуг у III кварталі 2020 року становив 630,5 млн грн, що на 21,8 % більше аналогічного періоду 2019 року (517,7 млн грн).

Обсяг послуг, реалізованих населенню, становив 207,1 млн грн, що на 30,5 % більше показника III кварталу 2019 року (158,7 млн грн). Частка таких послуг становила 32,8 % від загального обсягу реалізованих послуг.

На збільшення загального обсягу реалізованих послуг, порівняно з відповідним періодом минулого року, вплинули підвищення собівартості послуг, зростання мінімальної заробітної плати та цін на ресурси (матеріали) і комунальні послуги.

7. Житлово-комунальне господарство.

За грудень 2020 року населенням області за житлово-комунальні послуги сплачено 353,0 млн грн.

Рівень сплати становив 63,1 % від нарахованих сум, у тому числі:

постачання та розподіл природного газу – 60,3 %;

теплопостачання – 45,3 %;

централізоване водопостачання та водовідведення – 90,1 %;

управління багатоквартирним будинком – 94,5 %;

вивезення побутових відходів – 94,3 %;

постачання та розподіл електричної енергії – 95,3 %.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг на 31.12.2020 склала 2340,9 млн грн.

За інформацією Головного управління статистики у Луганській області, на кінець листопада 2020 року заборгованість населення зі сплати за постачання та розподіл природного газу становила 1190,6 млн грн, за постачання теплової енергії та гарячої води – 568,2 млн грн, за централізоване водопостачання та водовідведення – 153,4 млн грн, за управління багатоквартирним будинком – 147,5 млн грн, за постачання та розподіл електричної енергії – 42,7 млн грн, за надання послуг з вивезення побутових відходів – 25,6 млн грн.

Відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 та від 27.06.2003 № 976 у листопаді 2020 року з населенням було укладено 227 договорів щодо погашення реструктуризованої заборгованості на загальну суму 1346,6 тис. грн. Сума внесених платежів, з урахуванням довгострокових договорів, становила 975,8 тис. грн.

8. Соціальна сфера

8.1. Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення в Луганській області (за оцінкою) на 1 грудня 2020 року становила 2122914 осіб.

Упродовж січня-листопада 2020 року чисельність населення зменшилася на 12999 осіб, у т. ч. внаслідок природного скорочення на 9751 особу і на 3248 осіб – за рахунок міграційного скорочення.

8.2. Доходи населення

Середньомісячна заробітна плата в розрахунку на одного штатного працівника (без урахування частини тимчасово окупованої території області), за 2020 рік склала 10182 грн, що становить 116,6 % до 2019 року.

Середня заробітна плата штатних працівників у грудні становить 12765 грн, що у 2,6 рази вище рівня мінімальної заробітної плати (з 01.09.2020 – 5000 грн), порівняно із листопадом 2020 року розмір заробітної плати збільшився на 18,9 %.

Індекс реальної заробітної плати за 2020 рік порівняно до 2019 року становив 113,5 %.

Загальна сума заборгованості із виплати заробітної плати (без урахування структурних одиниць підприємств, які звітують до органів державної статистики в інших регіонах України) на 01 січня 2021 склала 74,0 млн грн, що становить 15,6 % до 01 січня 2020 року.

Заборгованість із виплати заробітної плати працівникам економічно активних підприємств у грудні зменшилась на 71,6 % та склала 54,5 млн грн, що становить 73,7 % до загальної суми.

Заборгованість по підприємствам, які здійснюють свою діяльність на підконтрольній державним органам влади території, зменшилась на 139,2 млн грн (–79 %) і складає 36,2 млн грн.

Зменшення заборгованості відбулося за рахунок погашення боргів за рахунок коштів державного бюджету на ДП «Первомайськвугілля» (81267,7 тис. грн) та АТ «Лисичанськвугілля» (52948,5 тис. грн).

Ліквідовано заборгованість на 4 комунальних підприємствах:

ЛКП «Кінотеатр «Дружба» (252,4 тис. грн);

КП «Севєродонецьктеплокомуненерго» (303,6 тис. грн);

КП «Муніципальний сервіс» Рубіжанської міської ради (381,7 тис. грн);

КП «Бараніківське СКГ» (193,7 тис. грн).

За даними Головного управління статистики у Луганській області, на початок січня поточного року більша частина суми заборгованості економічно активних підприємств припадала на промисловість (72,3 %).

За інформацією Головного управління Пенсійного фонду України в Луганській області, кількість пенсіонерів на території, яка підконтрольна органам української влади, на 01.01.2021 склала 341,7 тис. осіб.

Обсяги власних надходжень, що спрямовуються на виплату пенсій за грудень 2020 року – 398,2 млн грн.

Обсяги дотацій з держбюджету на покриття дефіциту коштів Пенсійного фонду України на виплату пенсій за грудень поточного року становить 539,3 млн грн.

Фактична потреба в коштах на виплату пенсій у грудні 2020 року становила 2878,0 млн грн.

Заборгованість по виплаті пенсій на 01.01.2021 відсутня.

8.3. Ринок праці

За даними Державної служби статистики України, чисельність зайнятого населення у віці 15-70 років по Луганській області за січень-вересень 2020 року

становила 289,5 тис. осіб. Рівень зайнятості населення по Луганській області склав 56,9 % (2019 рік – 59,1 %), рівень безробіття – 15,4 % (2019 рік – 13,7 %).

Упродовж 2020 року роботодавці проінформували обласну службу зайнятості про заплановане масове вивільнення 8,2 тис. працівників, що у 2,1 рази більше ніж у 2019 році. Серед осіб, попереджених про вивільнення, 65,8 % – працівники державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, 14,6 % – охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, 7,8 % – сфери постачання електроенергії, газу, пари, 4,4 % – освіти, 2,2 % – сільського лісового та рибного господарств, 1,8 – будівництва.

Протягом звітнього періоду послугами Луганської обласної служби зайнятості скористалися 51,9 тис. громадян, з яких статус безробітного мали 25,3 тис. осіб.

Спостерігається позитивна тенденція щодо подачі роботодавцями вакансій до обласної служби зайнятості. Зокрема, кількість роботодавців, які співпрацювали з центрами зайнятості області, зросла на 6,7 % та склала 3,7 тис. Кількість вакансій у базі даних служби зайнятості Луганської області зменшилася (на 7,3 %) до 19,6 тис. од.

За сприянням центрів зайнятості області протягом 2020 року працевлаштовано 17,2 тис. осіб, зокрема, 45,2 % з них було працевлаштовано оперативного до надання статусу безробітного.

На нові робочі місця з компенсацією роботодавцю єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування працевлаштовано 303 безробітні особи, в тому числі 55 осіб, що недостатньо конкурентоспроможні на ринку праці та 248 осіб на нові робочі місця в пріоритетних видах економічної діяльності.

Для розвитку підприємництва та стимулювання самозайнятості безробітних громадян упродовж 2020 року в центрах зайнятості одноразову виплату допомоги по безробіттю отримали та відкрили власну справу 16 безробітних осіб.

Послуги з пошуку роботи отримували 7,6 тис. осіб з числа соціально вразливих категорій, за сприяння служби зайнятості працевлаштовано 1,7 тис. осіб даної категорії.

Послугами служби зайнятості у звітному періоді скористалося 985 осіб з інвалідністю, працевлаштовано 311 осіб даної категорії. До громадських та інших робіт тимчасового характеру залучено 31 особа з інвалідністю, професійне навчання за направленням служби зайнятості проходило 26 безробітних осіб вищезазначеної категорії.

Протягом 2020 року послуги обласної служби зайнятості отримали 1,4 тис. внутрішньо переміщених осіб, працевлаштовано 451 особа.

Працевлаштовано 300 демобілізованих військовослужбовців, що брали участь в антитерористичній операції (ООС), з них 3 особи отримали одноразову виплату допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності та 3 особи працевлаштовано з наданням виплати компенсації роботодавцю у розмірі єдиного внеску.

Завдяки роботі Консалтингових центрів постійно удосконалюється система інформаційного та консультативного обслуговування осіб з питань організації та провадження підприємницької діяльності. За 2020 рік в Консалтинговому центрі Северодонецького міського центру зайнятості проведено 26 заходів, в яких взяли участь 256 зареєстрованих безробітних та 54 різноманітних заходи (семінари, наради, дні відкритих дверей, круглі столи, скайп-конференції, вебінари у форматі ZOOM-конференцій, тощо), які відвідали 674 роботодавця міста.

Консалтинговим центром Старобільського районного центру зайнятості було надано 323 консультації з питань провадження підприємницької діяльності юридичним та фізичним особам.

На базі Лисичанського міського та Кременського районного центрів зайнятості функціонують студії підтримки і супроводу безробітних «Бізне\$тарт», діяльність яких спрямована на залучення представників міжнародних донорських, волонтерських, громадських організацій, що займаються відновленням нормальної життєдіяльності на постраждалих внаслідок військових дій територіях, інтеграцією ВПО та зміцненням соціальної згуртованості.

З метою популяризації послуг, які надає обласна служба зайнятості, роз'яснення змін в законодавстві в пресі та на WEB-ресурсах у 2020 році розміщено 734 інформаційні матеріали. Підготовлено 322 виступи на радіо та телебаченні.

На 01.01.2021 на обліку в Луганській обласній службі зайнятості перебувало 9,3 тис. безробітних громадян, з них 84,8 % отримували допомогу по безробіттю.

9. Розвиток малого підприємництва.

На 01.01.2020 мале підприємництво представлено 22348 діючими суб'єктами, із них:

454 – малі підприємства (на 2,5 % більше показника попереднього року (443));

3070 – мікропідприємства (на 9,8 % більше (2797));

18824 – фізичні особи-підприємці (на 2,3 % більше (18400)).

За рахунок створення нових загальна кількість суб'єктів малого підприємництва збільшилась на 3,3 % порівняно з 2018 роком (21640).

Кількість суб'єктів малого підприємництва у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення склала 110 одиниць.

У малому бізнесі зайнято 49,5 тис. осіб, що становить 50,1 % від загальної чисельності зайнятих у суб'єктів господарювання. В тому числі:

на малих підприємствах та мікропідприємствах – 17,6 тис. осіб, що на 6,7 % більше показника попереднього року (16,5);

фізичних осіб-підприємців та найманих ними працівників – 31,8 тис. осіб, що на 1,4 % менше показника попереднього року (32,3).

Кількість зайнятих у малому підприємстві регіону в 2019 році (49,5 тис. осіб) збільшилась на 1,3 % до попереднього року (48,8 тис. осіб).

Кількість суб'єктів підприємництва, які працювали за єдиним податком складала 17563 осіб, що на 14,6 % більше, ніж у 2018 році (15324 осіб), із них: 1606 юридичних осіб (на 2 % більше показника попереднього року (1574); 15957 фізичних осіб-підприємців (на 16 % більше (13750).

Сума надходжень від сплати єдиного податку в порівнянні з попереднім роком (323,9 млн грн) збільшилась на 10,5 % та склала 357,8 млн грн.

Малі підприємства (у т. ч. мікропідприємства) на 8,6 % збільшили обсяг реалізації продукції (товарів, послуг), який склав 13,3 млрд грн (у 2018 році – 12,2 млрд грн). Зростання показника відбулося за рахунок збільшення обсягу реалізованої продукції у натуральному значенні та індексу інфляції.

За даними Державної служби статистики України обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) малими підприємствами (в т. ч. мікропідприємствами) склав 1911,9 млн грн, що на 33,1 % більше ніж торік (1436,6 млн грн). Питома вага у загальному обсязі реалізованої промислової продукції цими суб'єктами господарювання склала 9,6 %, в загальному обсязі реалізованої продукції – 3,8 %.

Підтримка розвитку підприємництва здійснювалась відповідно до заходів Регіональної цільової програми розвитку та підтримки малого і середнього підприємництва на 2018-2020 роки» (далі – Програма) та аналогічних міських і районних програм.

На реалізацію заходів Програми у 2020 році фактично використано 1034,9 тис. грн з інших джерел. На реалізацію міських і районних програм розвитку та підтримки підприємництва використано 2924,1 тис. грн, із них 241,9 тис. грн – з місцевих бюджетів. Загалом, протягом 2018-2020 років на реалізацію Програми було використано 14789,4 тис. грн, що на 35,5 % більше до запланованого обсягу фінансування (10909,8 тис. грн). Збільшення фінансування відбулося завдяки залученню міжнародних коштів для придбання обладнання, що дозволило запровадити через центри області послуги з оформлення та видачі паспортних документів.

З метою залучення додаткового капіталу для розвитку і підтримки діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва (далі – МСП) здійснюється фінансово-кредитна підтримка. Відділеннями ПАТ «Державний ощадний банк України» та АТ КБ «Приватбанк» надано 322 суб'єктам підприємництва кредитів на суму 238,16 млн грн.

В регіоні в рамках Угоди «Підтримка Європейського Союзу для Сходу України» між урядом України та Європейським Союзом розпочалась реалізація програми «FinancEast», що фінансується Німецьким державним банком розвитку (KfW). Програма дає можливість фінансувати інвестиційні проекти підприємців через установи-партнери: АТ «Ощадбанк», АБ «Укргазбанк», ТОВ «ОТП Лізинг». Фінансову підтримку у вигляді субсидій і компенсацій у 2020 році отримали 69 суб'єктів мікро, малого та середнього підприємництва області для реалізації 84 інвестиційних проектів на загальну суму 128,1 млн грн.

В рамках проекту «Підтримка соціального та економічного відновлення у Східному регіоні України», що виконується Програмою розвитку ООН та фінансується урядом Японії, проведено 2 конкурси на отримання бізнес-грантів серед суб'єктів МСП Луганської та Донецької областей. За результатами конкурсів підприємцям з Луганської області присуджено 105 грантів. За державними програмами підтримки агропромислового комплексу сільгосптоваровиробники регіону отримали допомогу на суму майже 69 млн грн.

Місцевими органами виконавчої влади надавалась необхідна матеріально-технічна допомога суб'єктам МСП. Вживались заходи щодо спрощення процедур передачі нерухомого майна в оренду, виділення земельних ділянок, отримання дозволів на будівництво та реконструкцію об'єктів, перегляду ставок та пільг з орендної плати для підприємців-початківців і тих суб'єктів підприємницької діяльності, що працюють у пріоритетних напрямках економіки.

Підприємницьким структурам протягом року передано в оренду 116 приміщень загальною площею 20,5 тис. м², у власність – 7 приміщень загальною площею 725,8 м².

До виконання робіт/послуг за державні кошти залучено 328 суб'єктів малого підприємництва. За результатами укладено 598 договорів на загальну суму 133,0 млн грн.

Для спрощення процедури започаткування підприємницької діяльності в області діяло 20 центрів надання адміністративних послуг області (далі – центри), із них: 3 – військово-цивільних адміністрацій, 6 – при райдержадміністраціях, 4 – міських, 6 – селищних та 1 – сільський.

Через центри суб'єктам господарської діяльності та громадянам надано 340,5 тис. адміністративних послуг, в середньому за місяць надавалось 28,4 тис. послуг.

В рамках реалізації Програми ООН із відновлення та розбудови миру (UN RPP) придбано 6 мобільних центрів (4 з яких – у 2020 році) для надання адміністративних послуг за межами приміщення центрів.

В регіоні інфраструктура підтримки підприємництва представлена 9 бізнес-центрами, 17 кредитними спілками та Луганським відділенням Українського державного фонду підтримки фермерських господарств. Створено 43 громадські організації підприємців. При облдержадміністрації створена регіональна рада підприємців. Ще 16 консультативно-дорадчих органів з питань розвитку підприємництва діють при міських радах міст обласного значення та райдержадміністраціях.

У 2020 році за фінансової підтримки Програми розвитку ООН (ПРООН) в рамках проекту «Мережа НГО – центрів підтримки бізнесу» на Луганщині сформована мережа центрів підтримки бізнесу на базі існуючих громадських організацій в районних центрах та громадах. 18 громадських організацій приєдналися до коаліційної угоди.

При райдержадміністраціях працюють виїзні консультаційні пункти з питань організації підприємницької діяльності у сільській місцевості, здійснено 41 виїзд та надано 78 консультацій.

Суб'єкти МСП були учасниками 5-ти форумів та 4-х виставок. До заходів залучено 122 підприємці.

За інформацією органів місцевого самоврядування та райдержадміністрацій за рахунок МСП створено 2824 нових робочих місця.